

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1182
Toplantı Tarihi/Sayısı : 17.10.2023/37
Karar Numarası : 2023/790
Başvuran : A.Ç.
Başvuran Vekili : -
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : Tekirdağ 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın açık ceza infaz kurumuna ayrılma veya denetimli serbestlikten yararlanma talebine ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran başvuru dilekçesinde özetle:

a. Koşullu salıverilme tarihinin 23/4/2023 olduğunu,

b. Koşullu salıverilmesine bir yıldan az kaldığında açık ceza infaz kurumuna ayrılma veya denetimli serbestlik ile salıverilme imkanının bulunduğu,

c. 25/3/2022 tarihinden itibaren açık ceza infaz kurumuna ayrılmak veya denetimli serbestlikle salıverilmek için Kurum İdaresine ve Tekirdağ Cumhuriyet Başsavcılığına başvuruda bulunduğu,

ç. Talebinin henüz yasal dilime girmediği ve dosyasında eksik karar olması nedeniyle düzenli olarak reddedildiğini,

d. 27/6/2022 tarihinde kendi talebi üzerine Kurum İkinci Müdürü ile görüşüğünü, görüşmede samimiyeti tasdik kararı için talepte bulunması gerektiğini öğrendiğini ve gerekli talepte bulunduğunu,

e. 18/7/2022 tarihinde Tekirdağ Cumhuriyet Başsavcılığından, 21/7/2022 tarihinde Kurum İdaresinden samimiyeti tasdik kararını tekrar talep ettiğini, bunun üzerine İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığı'nın 25/7/2022 tarihli kararı ile hakkında 60 gün süreyle gözetim kararı aldığını ve yasal hakkı olan açık ceza infaz kurumuna ayrılma veya denetimli serbestlik ile salıverilme imkanından İdarenin keyfi uygulamaları nedeniyle yararlanamadığını iddia etmiştir.

3. Muhatap Tekirdağ 1 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan 14/9/2022 tarihli yazılı görüşte özetle:

a. Başvuranın silahlı terör örgütüne üye olma suçundan Edirne 1'inci Sulh Ceza Hakimliğinin 29/7/2016 tarihli tutuklama kararını Edirne F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda infaz ederken 23/8/2016 tarihinde Kuruma nakil geldiğini,

b. Başvuranın tutuklu olarak infazı devam ederken Tekirdağ 2'nci Ağır Ceza Mahkemesinin 2017... esas

ve 2018/... karar sayılı ilamı ile dokuz yıl hapis cezası ile cezalandırıldığını, cezanın kesinleşmesinin ardından 11/3/2019 tarihinden itibaren infazın başladığını ve başvuranın koşullu salıverilme tarihinin 23/4/2023 olduğunu,

c. Başvuranın 7/4/2022 tarihli dilekçesi ile açık ceza infaz kurumuna ayrılma ve denetimli serbestlikten yararlanma talebi ile başvuruda bulunduğunu, başvurana; denetimli serbestliğe ayrılabilmesi için öncelikle 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 105/A maddesi uyarınca açık ceza infaz kurumuna ayrılma şartlarını sağlaması gerektiğinin ve süre yönünden 2/9/2012 tarihli ve 28399 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendi gereğince örgütten ayrıldıkları idare ve gözlem kurulu kararı ile tespit edilenlerin koşullu salıverilme tarihine bir yıldan az süre kalması gerektiği dikkate alındığında başvuranın bu şartı 24/4/2022 tarihinde sağlayacağını anlaşıldığının ve bu nedenle talebin reddedildiğinin 8/4/2022 tarihinde tebliğ edildiğini,

ç. Başvuranın ret kararına karşı 11/4/2022 tarihli dilekçesi ile itiraz ettiğinin, Tekirdağ 1'inci İnfaz Hakimliğinin 2022/...esas ve 2022/...karar sayılı kararı ile itirazın reddine karar verdiğini, başvuranın bu karara karşı itirazda bulunduğunu ve Tekirdağ 1'inci Ağır Ceza Mahkemesinin 12/5/2022 tarihli kararı ile itirazın reddedildiğini,

d. Başvuranın 29/4/2022 tarihli dilekçesi ile açık ceza infaz kurumuna ayrılma ve denetimli serbestlikten yararlanma talebi ile başvuruda bulunduğunu, başvurana 5275 sayılı Kanun'un 89'uncu maddesinin yedinci fıkrası gereğince 29/12/2022 tarihli ve 31349 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik'in 36'ncı maddesinin birinci maddesinde aranan şekil şartlarını taşımadığının anlaşılması nedeniyle talebin reddedildiğinin 12/5/2022 tarihinde tebliğ edildiğini,

e. Başvuranın ret kararına karşı 20/5/2022 tarihli dilekçesi ile itiraz ettiğini, Tekirdağ 2'inci İnfaz Hakimliğinin 2022/...esas ve 2022/... karar sayılı kararı ile itirazın reddine karar verdiğini, başvuranın bu karara karşı itirazda bulunduğunu ve Tekirdağ 1'inci Ağır Ceza Mahkemesinin 16/6/2022 tarihli ve 2022/...değişik iş sayılı kararı ile itirazın reddedildiğini,

f. Başvuranın 21/7/2022 tarihinde terör örgütünden ayrıldığına dair samimiyetinin tasdiki kararının alınması için başvuruda bulunduğunu, İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığı'nın 25/7/2022 tarihli ve 2022/... sayılı kararı ile başvuru tarihinden itibaren geçerli olmak üzere bulunduğu odada 60 günü geçmemek kaydıyla örgüt ile bağının devam edip etmediğinin anlaşılması için gözleme tabi tutulmasına karar verdiğini, 17/8/2022 tarihli Mülakat Tutanağı ile başvuranın örgütten ayrıldığı hususunda olumlu kanaat oluştuğunun tespit edildiğini,

g. İdare ve Gözlem Kurulunun 18/8/2022 tarihli ve 2022/...sayılı kararı ile başvuranın terör örgütünden ayrıldığına dair samimiyetinin tasdiki kararının verildiğini, kararın Tekirdağ 1'inci İnfaz Hakimliğine gönderildiğini, Hakimliğin 31/8/2022 tarih ve 2022/... sayılı kararı ile açık ceza infaz kurumuna ayrılma kararının onandığını ve başvuranın açık ceza infaz kurumuna ayrılarak 1/9/2022 tarihinde COVID-19 iznine ayrıldığını belirtmiş ve ilgili belgeleri Kurumumuza göndermiştir.

4. Başvurandan 28/9/2022 tarihinde alınan yazılı görüşte özetle; başvuran, dilekçesindeki iddia ve talepleri yineleyerek mağduriyetinin giderilmesini talep etmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; "Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karar bağlamak ve

sonuçlarını takip etmek” Kurumun görevleri arasında düzenlenmiştir.

6. 6701 sayılı Kanun’un 17’nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; “*özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin kuruma bizzat başvuru yapabileceği*” hükmüne bağlanmıştır.

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “*Ön inceleme yapılması*” başlıklı 48’inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (ç) bentlerine göre; “*Kurumun görev alanına girmeyen ve yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarıncaya karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin başvurular*” hakkında gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

8. Aynı Yönetmelik’in “*Gerekçeli kabul edilmezlik kararı*” başlıklı 67’nci maddesine göre;

“*Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinin kaynağının bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*”

“*Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; “*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*” Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın iddiaları; muhatabın yanıtları ve konuya ilişkin mevzuat hükümleriyle birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

10. Başvuru, başvuranın açık ceza infaz kurumuna ayrılma veya denetimli serbestlikten yararlanma talebine ilişkindir. Kurumumuz tarafından incelenen belgelerden; başvuranın silahlı terör örgütüne üye olma suçundan Tekirdağ 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 2017/...esas ve 2018/...karar sayılı kararı ile dokuz yıl hapis cezası ile cezalandırıldığı, cezanın 24/1/2019 tarihinde kesinleştiği, başvuranın 11/3/2019 tarihinde ceza infaz kurumuna girdiği ve koşullu salıverilme tarihinin 23/4/2023 olduğu tespit edilmiştir.

11. Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliği’nin 6’ncı maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendine göre açık kurumlara ayrılabilme için; “*Terör ve örgütlü suçlardan hükümlü olup mensup oldukları örgütten ayrıldıkları idare ve gözlem kurulu kararıyla tespit edilenlerin koşullu salıverilme tarihine bir yıldan az süre kalması*” şartı aranır.

12. Aynı Yönetmelik’in “*Kapalı kurumdan açık kuruma ayırma*” başlıklı 10’uncu maddesinin birinci fıkrasına göre;

“*Kapalı kurumlarda bulunan hükümlülerin talepleri üzerine, koşulları taşıdıklarının anlaşılması halinde kurum idare ve gözlem kurulu tarafından açık kurumlara ayrılmalarına karar verilir. Hükümlünün koşulları taşımadığının anlaşılması halinde ise talebin reddine dair verilen gerekçeli karar ilgiliye tebliğ edilir.*”

13. Koşullu salıverilme tarihi 23/4/2023 olan başvuranın 23/4/2022 tarihinden önce açık ceza infaz kurumuna ayrılma taleplerinin, süresinden önce başvuruda bulunduğu gerekçesiyle Kurum İdaresi tarafından reddedildiği, ret kararlarının başvurularına tebliğ edildiği ve başvuranın bu kararlara karşı itirazda bulunduğu,

itirazlarının da mahkemelerce kesin olarak reddedildiği incelenen belgelerden tespit edilmiştir.

14. Başvuranın 29/4/2022 tarihli dilekçesi ile açık ceza infaz kurumuna ayrılma ve denetimli serbestlikten yararlanma talebi ile başvuruda bulunduğu, başvurunun 5275 sayılı Kanun'un 89'uncu maddesinin yedinci fıkrası gereğince 29/12/2022 tarihli ve 31349 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik'in 36'ncı maddesinin birinci fıkrasında aranan şekil şartlarını taşımadığının anlaşılması nedeniyle reddedildiği, ret kararının başvurana 12/5/2022 tarihinde tebliğ edildiği, başvuranın ret kararına karşı 20/5/2022 tarihli dilekçesi ile itiraz ettiği, Tekirdağ 2. İnfaz Hâkimliğinin 2022/... esas ve 2022/... karar sayılı kararı ile itirazın reddine karar verdiği, başvuranın bu karara karşı itirazda bulunduğu ve Tekirdağ 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 16/6/2022 tarihli ve 2022/... değişik iş sayılı kararı ile itirazın reddedildiği tespit edilmiştir.

15. Son olarak başvuranın 21/7/2022 tarihinde terör örgütünden ayrıldığına dair samimiyetinin tasdiki kararının alınması için başvuruda bulunduğu, İdare ve Gözlem Kurulunun 25/7/2022 tarihli ve 2022/... sayılı kararı ile başvuru tarihinden itibaren geçerli olmak üzere bulunduğu odada 60 günü geçmemek kaydıyla örgüt ile bağının devam edip etmediğinin anlaşılması için gözleme tabi tutulmasına karar verdiği, 16/8/2022 tarihinde başvuran ile Mülakat Heyetinin görüşme gerçekleştirdiği, başvuranın terör örgütünden ayrıldığı hususunda olumlu kanaat oluştuğunun tespit edildiği ve bunun 17/8/2022 tarihli tutanak ile imza altına alındığı, İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığı'nın 18/8/2022 tarihli ve 2022/...sayılı kararı ile başvuranın terör örgütünden ayrılması konusunda samimiyetinin tasdiki kararını verdiği, kararın Tekirdağ 1. İnfaz Hâkimliğine gönderildiği, Hâkimliğin 31/8/2022 tarih ve 2022/... sayılı kararı ile açık ceza infaz kurumuna ayrılma kararının onandığı, İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığı'nın 26/8/2022 tarihli ve 2022/... sayılı kararı ile başvuranın açık ceza infaz kurumuna ayrılmasına karar verildiği anlaşılmıştır.

16. 16/5/2001 tarihli ve 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu'nun infaz hâkimliklerinin yetkisini belirleyen 2'nci maddesinin sekizinci fıkrasına göre ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında idarece yapılan işlemler bakımından işlemin yapıldığı ceza infaz kurumunun bulunduğu yer infaz hâkimliği yetkilidir. 4675 sayılı Kanun'un "*İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü*" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasına göre;

"Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararların kanun veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu gerekçesiyle bu karar, işlem veya faaliyetin öğrenildiği tarihten itibaren on beş gün, herhalde yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde şikâyet yoluyla infaz hâkimliğine başvurulabilir."

17. Somut olayda açık ceza infaz kurumuna ayrılma talebiyle başvuruda bulunan başvuran hakkında Kurum İdaresinin aldığı kararların mevzuata uygun olduğu, başvuranın hakkında alınan kararlar için infaz hâkimliklerine itirazda bulunduğu ve hâkimliklerin bu itirazları reddettiği, başvuranın ret kararlarına karşı da ağır ceza mahkemelerine itirazda bulunduğu ve bu itirazların da reddedildiği, sonuç olarak İdarenin aldığı kararların kesinleştiği anlaşılmıştır. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi gereğince yargı organlarıncaya karara bağlanmış uyuşmazlıklar hakkında gerekçeli kabul edilmezlik kararının verileceği düzenlendiği ayrıca 4675 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi uyarınca İdare ve Gözlem Kurulu tarafından alınan kararlar hakkında İnfaz Hâkimliğine başvurulabileceği, bu kararlara ilişkin başvuruların açıkça yargı organlarının görev alanına girdiği ve işkence ve kötü muamele iddialarını inceleme görevi verilen Kurumumuzun görev alanına girmediği değerlendirildiğinden; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince Kurumun görev alanına

girmeyen başvurunun kabul edilmez olduğu sonucuna varılmıştır.

V. KARAR

- A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĐUNA,
- B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
- C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

17/10/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi